

Politísk viðmerking

FLOGVALLARMÁLIÐ

Feigdardagurin 3. august 1996

Øll drýpa vit høvur yvir syndarligu vanlukkuna, sum hendi næstseinstaleygardag, tá eitt Gulfstream flogfar hjá donsku ferðum i Vágum. Hendin hevur skelkað okkum øll, ti flest okkara hava verið sama túrin inn gjøgnum Sörvágsfjørð, og uttan iva mong okkara í sama og

kanska verri veðri enn henda feigdardag.

Skelkandi er hendingin, ti vit øll vita, at flogfarið, sum verður roknað fyri eitt av heimsins tryggastu, var vanligur gestur í Vágum, og at manningin hevði royndir at flúgva til og úr Vágum.

Eyðvitað stinga nógvar spurningar seg upp í kjalarvörinum av slíkari hend-

ing. Spurningar av øllum slagi, har nakrir finna svar í andaliga heiminum, meðan aðrir verða svaraðir av teknískt sakkønum.

Tryggin vesturi í Vágum

Ein nátturlig fylgja av nógva spurningunum er, at eitt kjak tekur seg upp um okkara flogviðurskipt.

Men ikki eru vit komin yvir skelkin, tá tekur kjakið um tryggin á flogvøllinum seg upp við fullari styrki í bæði føroyskum og donskum fjølmiðlum. Við fullari styrki kann av røttum sigast, ti teir, sum leggja fyri í hesum kjaki, eru eingir aðrir enn lögmaður og Sámali Petur í Grund, landsstýrismáður.

Ikki so at skilja, at vit ikki skulu hava eitt kjak um hesi viðurskipt, sjálvandi skulu vit tað, men fyrst mugu vit hava eitt fakligt og teknískt grundarlag, gjørt av ekspertum, at kjakast útrá.

Landsstýrismáðurin er heldur varin í sínum úttalsum og sigur, at neyðugt verður við tekniskum ábøtum. Hann boðar frá, at hann enn einaferð vil taka spurningin um leingjan av vøllinum upp við danska ferðslumálaráðharran Jan Trojborg.

Men lögmaður, sum jú altíð skal vera eina tonn betur, sigur, at hann fer at mæla til, at nýggjur flogvøllur verður bygdur á Glyvursnesi, sum kann lúka tey krøv, sum framtíðar Føroyar fara at seta til loftvegis flutning. Hann sigur seg m.a. eisini hugsa um fiskaflutning og eina móguliga oljuvinnu.

Hvussu er forrestin vordid við ráðharrabýrgdini? Eg helt málsokið «flogferðsla» varð í landsstýrinum umsitid av hjá Sámali Peturi í Grund, landsstýrismanni.

Men størsti skaðin er, at lögmaður í donskum bløðum verður siteraður fyri at siga, at iva er um tryggin í Vágum, og at hann tiskil fer at krevja av dønnum, at teir jálta pening til nýggjan vøll á Glyvursnesi. Hann átti annars at hava lært nakað av at seta slík krøv fram móti dønnum uttan neyðugu fyrireikingar. Seinast fekk hann so ikki nóg burtúr.

Donsku fjølmiðlarnir hava annars rættliga harðar atfinningar at hesum úttalsum lögmanns, nú tey koma so stutt eftir flogvanlukkuna. M.a. sigur Berlingske Tidende 8. august í eini grein við yvirskriftum «Af-presning eller sund fornuft»: «Er det sendt fornuft og et billigt forsøg på af-presning, når den færøske

lagmand benytter et flystyre som argument for, at Danmark skal betale en helt ny lufthavn på Færøerne? Eller er det et rimeligt krav fra et land, hvis hoveddør ofte ikke kan åbnes på grund af dårligt vejr?»

BT skrivar 6. august » om dødens lufthavn »

Og ikki nóg mikið við hesum, so sigur býráðsformáðurin í Havn, sum nú eisini vil sleppa upp í part, at hon nú fer í skjalagoymsluna fyri at finna 80-ára projektið hjá Poul Michelsen um nýggjan flogvøll fram aftur, uttan iva fyri at lögmaður so kann vísa modellid av hesum vølli fram, tá ið Trojborg fer á fund við landsstýrið.

Tíverri siggi eg, at eisini Sosialurin í leiðaranum nú ein dagin so dyggiliga tekur undir við ætlanum hjá lögmanni og býráðsformanninum í Havn. Men hasin leiðarin má so standa fyr blaðsins rokning.

Tá má eg siga, at Ivan Johannesen, landsstýrismáður í fjølmiðlunum henda dagin ber seg meira sinniliga og skilagott at, tá hann finst at sínum samstarvsfeløgum fyri at leypa fram av.

Fortreytirnar fyri einum sakligum kjaki um evnið

Alt hetta fer fram, áðrenn vit vita nakað sum helst um orsøkina til syndarligu vanlukkuna vesturi í Vágum. Vóru tað viðurskipt á sjálvum vøllinum og ta teknisku útgærdina har, ella vóru tað tey klimatisku viðurskiptini, ella var tað teknikkurin um borð á flogfarinum ella okkurt heilt annað? Alt hetta eru enn ósvaraðir spurningar, sum vit eiga at biða eftir. Kanningarnar eru í gongd, men tað fer at ganga rúm tíð, áðrenn orsøkin verður kend. Kjakið hevur annars ligið púra steindeytt, síðan býráðið í Havn gekk við ætlanum um nýggjan flogvøll. Sjálvsagt hevur so búskaparlaga kreppan eisini gjørt sitt til, at málið hevur næstan verið »tabu«.

Leggið kjakið á tað rætta staðið

Tað skal í hesi grein ikki verða tikið støða til, hvat rættast er at gera, ti tað eru hvørki og mong við mær ikki før fyri. Men uttan mun til, um vit fáa ein nýggjan vøll ella ikki, so skulu vit vita, at ein nýggjur vøllur ikki kemur eftir nokrum fáum døgum. Tað verður ein iløga, sum bæði í pengum og tíð verður rættiliga dyr. Og skal ein nýggjur vøllur gerast, so skulu vit alla ta

tið, tað tekur at byggja ein slíkan, hava móguleikan fyri at ferðast loftvegis, og hetta kann so bert gerast um flogvøllin í Vágum.

Annars vildi eg trúð, at rættast var, at tað vóru tey sakkønu á økinum, sum legði lunnarnar undir einum slíkum orðaskifti. Tað kann neyvan vera rætt, at politikkarar soleiðis bara hissini taka sær eitt sjónarmið í hesum álvarsmáli.

Ti kundi landsstýrið samman við donkum myndugleikum á hesum øki tikið spurningin upp, soleiðis at øll relevant viðurskipt, sum ikki longu eri kannaði, vóru kannaði til botns. Hvat bótir ein leingjan av verandi vølli, hvat bótir ein betra teknisk útgærd, hvussu er við turbulensi á Sörvágsfirði, hvussu er við turbulensi aðrastaðni í Føroyum t.d. á Glyvursnesi, hvussu er við mjørkaviðurskiptunum ymsastaðni í Føroyum m.a. á Glyvursnesi?

Annars var einaferð frammi, at skuldi ein nýggjur vøllur byggjast, so var rætta staðið suðuri á Sandoyinni.

Sláð kalt vatn í blóðið

Hóast tað kann vera torført, so noyðast vit at sláa kalt vatn í blóðið, so vit ikki leypa fram av. Tað er so ongint loyna, at flogvallarkjakið hevur ligið púra stilt í mong Harrans ár, og at tað er syndarlaga vanlukkan, sum hevur kveikt liv í aftur kjakið. Men skilji meg rætt, eg haldi at tað er í finasta lagi við kjakinum, men lat okkum fáa eitt sakligt grundarlag at kjakast útrá. Eg veit so einki um, at saklig prógv eru fyri, at allar suður eru sýftar, um ein nýggjur vøllur verður lagdur á Glyvursnesi.

Vitjanin hjá Jan Trojborg, ferðslumálaráðharran

Hóvið er nú til at taka spurningin upp. Donsk bløð siga, at Jan Trojborg, ferðslumálaráðharrin er positivur fyri at gera ábøtur har vesturi bæði við leingjan av vøllinum og við størri tekniskari útgærd. Haraftrat ber til, at fáa sett kanningar í verk av klimatisku viður-

skiftunum ymsastaðni í landinum. Náa kanningarnar fram til, at vit fáa ein tryggari vøll onkra aðrastaðni í landinum, so er sakin greið. Ti tað skal bert verða tryggin, sum telur í hesum málinum.

Men hvat við í morgin og komandi døgum?

Tað, sum kjakið longu hevur gjørt av skaða og tað serliga orð lögmanns, er, at okkara áliti á viðurskiptunum vesturi í Vágum hevur fingið eitt skot fyri bógvin.

Alt hetta hendir samstundis, sum vit føroyingar senda okkara børn og landsmenn avstað um flogvøllin í Vágum, ti vit hava einki at velja ímillum.

Nú hava hesi høgstandandi politikkarar og føroysk og donsk bløð sáað ein stóran iva um okkara einasta flogvøll, og eftir sita mong, sum nú halda, at tey víð einum folskum tryggileika sjálvi hava ferðast um flogvøllin í Vágum ella hava sent onnur avstað.

Neyvan kunnu teir vera greiðir yvir, hvussu ómetaliga nógvan skaða slík úttalilsir kunna gera, ti uttan mun til góðan vilja hjá lögmanni, býráðsformanni ella donskum ferðslumálaráðharranum, so verður eingin nýggjur vøllur bygdur hvørki í dag ella í morgin.

Men eisini er tað áhugavert at siggja, hvussu fakmennir á økinum fara seg at Flogskiparar og ovastin á flogvøllinum víska okkum um, at flogvøllurin er tryggur, men sjálvsagt hann liggur í einum fjallalandi við teimum klimatisku viðurskiptunum hesi hava.

Men hevur landsstýrið hug at taka eitt skilagott stig, so setið eina kanning í verk, sum verður gjørt av ekspertum, sum ongan annan áhuga hava í málinum enn tryggasta og bestu farleiðina fyri okkum øll.

Kemur henda kanning til tað úrslit, at ein flogvøllur aðrastaðni í Føroyum gevur eina tryggari flúgving til og úr landinum, so hava vit eina góðasak, sum alt fólkid stendur aftanfyri.

Jóannes Eidesgaard, lógtingsmaður

Harmonikugildid

Við Smyril til Aberdeen

farið verður av Havnini
16. august kl. 10.30

Við verða 5 ymiskir bólkar íalt 23 tónleikarar Pauti og Fimboði skipa fyri

úr einans

600,-

Minnst til passið

Ferðamannadeildin
Farstøðin
100 Tórshavn
Tlf. 14550

Ferðamannadeildin
Á Stongunum
100 Klaksvík
Tlf. 57566

STRANDFARASKIP LANDSINS